

**Vsem javnim zavodom iz pristojnosti
Ministrstva za zdravje**

Lekarniškim javnim zavodom

Zdravstvenim domovom

Številka: 0140-114/2022/3
Datum: 19. 5. 2022

**Zadeva: Navodilo v zvezi z razmejitvijo dejavnosti javnih zdravstvenih in
lekarniških zavodov na javno službo in tržno dejavnost**

Ministrstvo za zdravje s tem dokumentom izdaja posodobljena Navodila v zvezi z razmejitvijo dejavnosti javnih zavodov iz pristojnosti Ministrstva za zdravje in javnih lekarniških zavodov na javno službo in tržno dejavnost, pri čemer je razmejitvi prihodkov v Prilogi I dodana tudi razmejitev prihodkov na lekarniško in drugo dejavnost lekarn po vrstah dejavnosti, kot jo opredeljuje Zakon o lekarniški dejavnosti (Uradni list RS, št. 85/16, 77/17, 73/19 in 186/21) v 6., 7. in 16. členu. V preostalem delu javni lekarniški zavodi navodila upoštevajo smiselno.

Javni zavodi so ustanovljeni za opravljanje javne službe, vendar lahko opravljajo tudi druge dejavnosti, kot dopolnitev temeljne dejavnosti. Javni zavod z izvajanjem dodatne oziroma tržne dejavnosti ne sme obremenjevati izvajanja dejavnosti javne službe in mora v tem delu poslovanja izkazati vsaj izravnani poslovni izid, pri izvajanju tržne dejavnosti pa mora zagotoviti najmanj pokritje vseh s to dejavnostjo povezanih odhodkov. Razmejitev prihodkov in odhodkov iz naslova opravljanja javne službe in tržne dejavnosti je ključnega pomena tako za uskladitev računovodskih evidenc, za preglednost ločevanja prihodkov iz naslova javne službe in tržne dejavnosti, kot tudi za organizacijo dela in nagrajevanje.

Zagotavljanje ločenega spremljanja poslovanja v poslovnih knjigah in poročilih in prikaz izida poslovanja s sredstvi, pridobljenimi iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu, v 9. členu določa Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE).

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna (Uradni list RS, št. 11/22) javnim zavodom, ki opravljajo prodajo blaga in storitev na trgu nalaga, da v zvezi s to dejavnostjo pripravijo cenik z obrazložitvijo, ki vsebuje kalkulativne osnove za oblikovanje cene proizvodov in storitev tržne dejavnosti, ter akt, ki ureja prodajo blaga in storitev na trgu. Iz cenika mora izhajati kalkulacija cene za dejavnost, ki jo javni zavod opravlja s prodajo blaga in storitev na trgu, cena pa mora biti določena tako, da so vanjo všteti vsi stroški, ki so povezani s prodajo blaga in

storitev na trgu in se nanašajo na izdatke za blago in storitve, investicije in investicijsko vzdrževanje ter stroške dela. Cenik za opravljanje prodaje blaga in storitev na trgu sprejme organ, pristojen za sprejem finančnega načrta javnega zavoda.

RAZMEJITEV PRIHODKOV

Za usmeritev pri **razmejevanju prihodkov** na javno službo in tržno dejavnost je v **Prilogi I** prikazan posodobljen celoten nabor in način opredelitve prihodkov, razmejenih na javno službo in tržno dejavnost, iz:

- opravljanja zdravstvene dejavnosti po vrstah zdravstvenih zavodov - to je za bolnišnice in zdravstvene domove ter ločeno za Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano (NLZOH), Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ), Zavod za transfuzijsko medicino (ZTM), Zavod RS za presaditve organov in tkiv (Slovenija - transplant) in Javno agencijo RS za zdravila in medicinske pripomočke (JAZMP), ter
- prihodkov od opravljanja nezdravstvene dejavnosti za vse navedene zdravstvene zavode
- prihodkov lekarniške dejavnosti na lekarniško in drugo dejavnost lekarn oz. javno službo in tržno dejavnost.

Zaradi večje preglednosti in boljšega razumevanja uvrstitve prihodkov v javno službo in tržno dejavnost pa je razviden tudi vir pridobivanja posameznih prihodkov, to so javni in nejavni oziroma zasebni vir sredstev.

Dodatno je, kot pripomoček, v **Prilogi II** opredeljen nabor dejanskih plačnikov oziroma posameznih virov prihodkov javnih zdravstvenih zavodov po dejavnostih in po vrstah zdravstvenih zavodov. V rumenem polju je dodana možnost opreme prihodkov s konti in sodili ter tako predstavlja osnovo za delitev prihodkov po dejavnostih in tudi po stroškovnih mestih.

RAZMEJITEV ODHODKOV

Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10 – popr., 104/10, 104/11, 86/16, 80/19 in 153/21)) določa, da se podatki o odhodkih oziroma stroških po vrstah dejavnosti, ki niso razvidni iz dokumentacije, ugotovijo na podlagi ustreznih sodil, ki jih določi pristojno ministrstvo. Če ni ustrežnejšega sodila, se kot sodilo lahko uporabi razmerje med prihodki doseženimi pri opravljanju posamezne vrste dejavnosti oz. za javne lekarniške zavode lahko tudi razmerje med nabavno vrednostjo prodanega blaga po dejavnostih (sodilo deleža neposrednih stroškov).

Zakon o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (Uradni list RS, št. 33/11) v 7. in 8. členu za izvajalce z izključnimi ali posebnimi pravicami ali pooblastili, ki poleg dejavnosti, ki jih opravljajo na podlagi pravic ali pooblastila (kar se nanaša tudi na javne zdravstvene zavode), in katerih letni čisti prihodek v dveh poslovnih letih pred poslovnim letom, v katerem uživajo izključno ali posebno pravico, znaša več kakor 40 mio EUR, določa, da vodijo ločene računovodske evidence po posameznih dejavnostih. Za vodenje ločenih računovodskih evidenc po posameznih dejavnostih uporabljajo sodila, ki so namenjena razporejanju posrednih stroškov po dejavnostih. Prav tako Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2022 in 2023 (Uradni list RS, št. 187/21 in 206/21 – ZDUPŠOP) v 65. členu napotuje na vzpostavitev vodenja ločenih računovodskih evidenc. Določa namreč, da morajo tudi zavodi, ki niso zavezani po Zakonu o preglednosti finančnih

odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti, zagotoviti ločeno računovodsko spremljanje dejavnosti na podlagi objektivnih sodil, če se plače zaposlenih financirajo iz sredstev od prodaje blaga in storitev na trgu). Zato je poleg prihodkov potrebno tudi odhodke izkazovati po vrstah in namenih glede na dejavnost (javna služba/tržna dejavnost), na katero se nanašajo.

Zaradi navedenih zakonskih zahtev je Ministrstvo za zdravje tako v **Prilogi III** opredelilo nabor sodil, ki jih javni zdravstveni zavodi lahko uporabljajo pri ugotavljanju stroškov/odhodkov po vrstah dejavnosti, podana pa so tudi navodila za prerazporejanje odhodkov/stroškov po stroškovnih mestih.

Navodilo v zvezi z razmejitvijo dejavnosti javnih zdravstvenih zavodov na javno službo in tržno dejavnost stopi v veljavo s 15. 6. 2022, uporabljati pa se začne s 1.1.2023.

Janez Poklukar
MINISTER

Priloge:

- I. Razmejitev prihodkov od opravljenih zdravstvenih in nezdravstvenih storitev JZZ po vrstah dejavnosti ter razmejitev prihodkov na lekarniško in drugo dejavnost lekarn
- II. Razmejitev prihodkov na javno službo in tržno dejavnost po plačnikih
- III. Sodila za ugotavljanje stroškov/odhodkov po vrstah dejavnosti za JZZ

Poslati:

- naslovníkom, po e-pošti

Posredovati v vednost:

- Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije